

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی قزوین
دانشکده دندانپزشکی

پایان نامه

جهت دریافت درجه دکترای دندانپزشکی

موضوع :

بررسی اپیدمیولوژیک انواع مال اکلوژن
(ناهنجاری دندانی - فکی) در کودکان ۶-۱۱ ساله مدارس
شهر قزوین در سال تحصیلی ۸۲-۱۳۸۱

استاد راهنما :

آقای دکتر عباس صالحی وزیری

نگارش :

محمد رضا جلوخانی

حسین یزدی

تقدیم به

تمام کسانی که در طی تاریخ،

از جان خود برای عزت و شرف این مرز و بوم گذشتند

تقدیم به

مروارید پنهان در صدف عشق

مادرم

یاس سفید آفرینش

خواهرم

بهانه ای برای خنده هایم

برادرم

یزدی

تقدیم به

تک نواز آهنگ مهربانی

مادرم

و

برادران با صفایم

دکتر محمد ، مهدی ، حمید

تقديم به دوستانم :

اکبر ، رضا ، مهدی ، حسن ، عبدالله ، حسین ، مهدی ، يداله ، مجيد ،

نيما ، علي ، رضا ، عابد ، افشين ، ناصر ، پرتو ، محمد مهدی ، محمد ،

ابوالفضل ، حميد ، محمود ، رحمان ، عباس ، بهرام و همایون

تقدیم به :

جناب آقای دکتر صالحی وزیر

تقدیم به

اساتید محترمی که در طی دوران تحصیل برای روشن گری علمی و
فکری ما از هیچ تلاشی دریغ نمودند

مرکز اطلاعات مدرک علمی بزرگ
تمت به درک

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فهرست کلی

شماره	عنوان
ب - ج	فهرست مطالب
ح	فهرست جداول
خ	فهرست نمودارها
	ضمیمه

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

۱	فصل اول: طرح تحقیق
۲	۱-۱- مقدمه
۴	۱-۲- بیان مسأله
۹	فصل دوم: کلیات
۱۰	۲-۱- اکلوزن
۱۰	۲-۲- اکلوزن ایده‌آل
۱۱	۲-۳- اکلوزن نرمال
۱۲	۲-۴- رابطه مولرهای شیری
۱۲	۲-۵- مال اکلوزن
۱۳	۲-۵-۱- مال اکلوزن CL I
۱۴	۲-۵-۲- مال اکلوزن CL II
۱۵	۲-۵-۳- مال اکلوزن CL III
۱۷	۲-۶- Overjet
۱۸	۲-۷- Overbite
۱۸	۲-۸- Open bite
۲۰	۲-۹- Crossbite
۲۱	۲-۱۰- Crowding
۲۱	۲-۱۱- Spacing
۲۲	۲-۱۲- Midaine Diastema
۲۲	۲-۱۳- Missing
۲۳	۲-۱۴- Supernumerary
۲۳	۲-۱۵- Fusion & Geminatio
۲۴	۲-۱۶- شکاف لب و کام
۲۴	۲-۱۷- ترومای دندانی - فکی

۲۵	۲-۱۸- آسیمتری صورت
۲۵	۲-۱۹- نیمرخ (Profile)
۲۷	۲-۲۰- انحرافات فکی
۲۷	۲-۲۱- تنفس دهانی
۲۷	۲-۲۲- Transposition

۲۸ فصل سوم: مروری بر مطالعات علمی انجام شده

۵۲ فصل چهارم: روش تحقیق

۵۳ ۴-۱- اهداف تحقیق

۵۳ ۴-۱-۱- هدف اصلی تحقیق

۵۳ ۴-۱-۲- اهداف فرعی تحقیق

۵۴ ۴-۱-۳- اهداف کاربردی تحقیق

۵۴ ۴-۲- فرضیه‌ها

۵۷ ۴-۳- متغیرها و مقیاس سنجش

۵۹ ۴-۴- جامعه مورد بررسی - روش نمونه‌گیری و نحوه محاسبه نمونه‌ها

۶۰ ۴-۵- تعاریف علمی و اطلاعات عمومی بررسی شده

۶۸ ۴-۶- دلایل اختلاف بعضی از نتایج این تحقیق با دیگر مطالعات انجام

شده

۶۸ ۴-۶-۱- سن نمونه

۶۸ ۴-۶-۲- تعداد نمونه

۶۹ ۴-۶-۳- روش نمونه‌گیری

۶۹ ۴-۶-۴- نژاد

۷۰ ۴-۶-۵- تفاوت در تعریف ناهنجاری‌های دندانی فکی

۷۱ ۴-۶-۶- ابزار مورد استفاده

۷۲ ۴-۶-۷- معاینه کنندگان

فصل پنجم: نتایج ۷۴

فصل ششم: بحث ۱۱۳

۶-۱- بررسی فراوانی انواع اکلوزن ۱۱۳

۶-۲- بررسی فراوانی انواع اکلوزن برحسب جنس ۱۱۴

۶-۳- بررسی فراوانی انواع اکلوزن برحسب سن ۱۱۶

۶-۴- بررسی رابطه قدامی خلفی مولرهای اول دائمی برحسب انواع ۱۱۷

اکلوزن

۶-۵- بررسی رابطه قدامی خلفی کانین‌ها ۱۱۹

۶-۶- بررسی دندان اضافی (Supernumerary) برحسب انواع اکلوزن ۱۲۰

۶-۷- بررسی Missing دندان‌های برحسب انواع اکلوزن ۱۲۱

۶-۸- بررسی فراوانی Spacing برحسب انواع اکلوزن ۱۲۲

۶-۹- بررسی فراوانی Crowding در نواحی مختلف دهان برحسب ۱۲۳

انواع اکلوزن، سن و جنس

۶-۱۰- بررسی تغییرات Overbite برحسب انواع اکلوزن ۱۲۴

۶-۱۱- بررسی فراوانی Overjet برحسب انواع اکلوزن ۱۲۶

۶-۱۲- بررسی فراوانی دیاستم میانی (Diastema) برحسب انواع ۱۲۷

اکلوزن

۶-۱۳- بررسی فراوانی انواع نیم‌رخ (Profile) برحسب انواع اکلوزن، ۱۲۸

سن و جنس

۶-۱۴- بررسی فراوانی Crossbite برحسب انواع اکلوزن ۱۲۸

۶-۱۵- بررسی فراوانی Open bite برحسب انواع اکلوزن ۱۳۰

۱۳۱ ۶-۱۶- میزان فراوانی Transposition برحسب انواع اکلوزن

۱۳۱ ۶-۱۷- بررسی فراوانی Fusion & Gemination برحسب انواع

اکلوزن

۱۳۱ ۶-۱۸- میزان فراوانی ناقربینی صورت برحسب انواع اکلوزن

۱۳۲ ۶-۱۹- میزان فراوانی شکاف لب، شکاف کام، شکاف کام و لب

۱۳۲ ۶-۲۰- میزان فراوانی ترومای دندانی فکی برحسب انواع اکلوزن

۱۳۲ ۶-۲۱- میزان فراوانی تنفس دهانی آشکار

۱۳۲ ۶-۲۲- میزان فراوانی انحراف فکی برحسب انواع اکلوزن

فصل هفتم: نتیجه، چکیده

۱۳۵ نتیجه

۱۳۶ توصیه و پیشنهادها

۱۳۸ چکیده

۱۴۲ منابع

فهرست جداول

شماره جدول	عنوان
۵-۱	توزیع فراوانی انواع اکلوزن
۵-۲	توزیع فراوانی وضعیت منطقه اقتصادی - اجتماعی بر حسب انواع اکلوزن
۵-۳	توزیع فراوانی رابطه جنس بر حسب انواع اکلوزن
۵-۴	توزیع فراوانی سن بر حسب انواع اکلوزن
۵-۵	توزیع فراوانی رابطه قدامی خلفی مولرهای اول بر حسب انواع اکلوزن
۵-۶	توزیع فراوانی رابطه قدامی خلفی کائینها بر حسب انواع اکلوزن
۵-۷	توزیع فراوانی Spacing بر حسب انواع اکلوزن
۵-۸	توزیع فراوانی رابطه Crowding بر حسب انواع اکلوزن
۵-۹	توزیع فراوانی رابطه Crowding بر حسب جنس
۵-۱۰	توزیع فراوانی رابطه Crowding بر حسب سن
۵-۱۱	توزیع فراوانی رابطه Overjet بر حسب انواع اکلوزن
۵-۱۲	توزیع فراوانی رابطه Overbite بر حسب انواع اکلوزن
۵-۱۳	توزیع فراوانی رابطه Open bite بر حسب انواع اکلوزن
۵-۱۴	توزیع فراوانی رابطه Open bite بر حسب جنس
۵-۱۵	توزیع فراوانی رابطه Open bite بر حسب سن
۵-۱۶	توزیع فراوانی Cross bite بر حسب انواع اکلوزن
۵-۱۷	توزیع فراوانی رابطه Cross bite بر حسب انواع اکلوزن
۵-۱۸	توزیع فراوانی تعداد Missing بر حسب انواع اکلوزن
۵-۱۹	توزیع فراوانی تعداد Missing بر حسب سن
۵-۲۰	توزیع فراوانی دندان اضافی (supernmerary) بر حسب انواع اکلوزن
۵-۲۱	توزیع فراوانی رابطه دیاستم (Diastema) بر حسب انواع اکلوزن
۵-۲۲	توزیع فراوانی انحراف فکی و ناقرینگی صورت بر حسب انواع اکلوزن
۵-۲۳	توزیع فراوانی ترومای دندانی فکی و تنفس دهانی آشکار
۵-۲۴	توزیع فراوانی نیمرخ (profile) بر حسب انواع اکلوزن
۵-۲۵	توزیع فراوانی نیمرخ (profile) بر حسب سن
۵-۲۶	توزیع فراوانی نیمرخ (profile) بر حسب جنس